

МЕЖІ ПРОТИДІЇ ЕКОНОМІЧНІЙ ЗЛОЧИННОСТІ В УКРАЇНІ

Максим Володимирович КУТЕРГА,

кандидат юридичних наук

Розглядаючи межі протидії економічній злочинності, варто звернути увагу на те, що, з точки зору адміністративно-правової думки, першочергово можуть мати місце нормативно-правові межі. Так, регуляторні обмеження – це саме те, що базується на правилах, що базуються на сучасних наукових даних, які пройшли експертну оцінку, але все ще є предметом дискусій. Отримані обмеження можуть бути компромісами, але вони діють як стандарти. Цей процес проводиться професійно та ретельно, оскільки регуляторні обмеження мають силу закону. Такий підхід вирівнює правила гри, сприяє чесності та прозорості. Однак, недоліки в процесі існують, особливо коли результати суперечать особистим системам цінностей [1, с. 412].

Так, нормативно-правові межі протидії економічній злочинності мають встановлюватися на рівні законів України чи підзаконних нормативно-правових актів, відповідати Конституції України та положенням міжнародних договорів, ратифікованим Верховною Радою України, враховувати актуальний стан економічних відносин у державі, рівень доходів населення, стан суб'єктів господарювання та їх здатність безперешкодно функціонувати у правовому полі та не переходити у тіньовий сектор економіки.

Зарубіжні дослідники підкреслюють, що оскільки накопичення нормативних актів з часом уповільнює економічне зростання, політики прагнули зменшити бюрократію у своїх юрисдикціях. Важливим є визначення регуляторних обмежень, підрахування їх кількості у тексті нормативних актів, що забезпечує кращий спосіб вирішення таких питань, як: скільки нормативних актів існує в юрисдикції; на які галузі вони впливають; які агентства приймають найбільше нормативних актів; наскільки легко зрозуміти та дотримуватися нормативних актів [2].

Варто зважати і на організаційні межі протидії економічній злочинності. Ф. Сантос і К. Айзенхардт зазначають, що організаційні межі є центральним явищем, проте, незважаючи на їхню важливість, дослідження домінують з точки зору економіки трансакційних витрат та пов'язаних з ними перспектив ефективності обміну. Водночас науковці акцентують увагу на важливості більш глибокого розуміння організаційних меж, розробивши чотири концепції меж (ефективність, влада, компетентність та ідентичність) та їхні відмінні риси, включаючи організаційні та екологічні припущення, унікальну концепцію меж, теоретичні аргументи, емпіричну обґрунтованість, внески та обмеження. Ефективність розглядає атомістичні рішення щодо меж з точки зору юридичної власності. На противагу цьому, концепція влади наголошує на сфері впливу організації, тоді як компетентність зосереджується на портфелі ресурсів та пов'язаних з ним конфігурації, а ідентичність зосереджується на часто несвідомому способі мислення, за допомогою якого працівники організації відповідають на запитання, «хто ми є» [3, с. 491].

Організаційні межі на рівні окремої організації зводяться до того, що «підприємства працюють не у вакуумі, а в динамічному середовищі, яке має прямий вплив на те, як вони працюють і чи досягнуть своїх цілей. Це зовніш-

не бізнес-середовище складається з численних зовнішніх організацій та сил, які можна згрупувати в сім ключових підсередовищ: економічне, політичне та правове, демографічне, соціальне, конкурентне, глобальне та технологічне. Кожен із цих секторів створює унікальний набір викликів та можливостей для бізнесу. Власники та менеджери бізнесу мають значний контроль над внутрішнім середовищем бізнесу, що охоплює щоденні рішення. Вони обирають матеріали, які вони купують, яких працівників вони наймають, продукти, які вони продають, і де вони продають ці продукти. Вони використовують свої навички та ресурси для створення товарів та послуг, які задовольняють існуючих та потенційних клієнтів. Однак зовнішні умови навколишнього середовища, які впливають на бізнес, зазвичай знаходяться поза контролем керівництва та постійно змінюються. Щоб успішно конкурувати, власники та менеджери бізнесу повинні постійно вивчати середовище та відповідно адаптувати свій бізнес. Інші сили, такі як стихійні лиха, також можуть мати значний вплив на бізнес. Ще перебуваючи на стадії відновлення після урагану Катріна 2005 року, узбережжя Мексиканської затоки США зазнало ще однієї катастрофи у квітні 2010 року внаслідок вибуху на нафтовій платформі Deepwater Horizon, в результаті якого загинули 11 робітників, а понад 3 мільйони барелів нафти потрапило в Мексиканську затоку. Ця подія, яка тривала понад 87 днів, серйозно вплинула на навколишнє середовище, бізнес, туризм та засоби до існування людей [4].

З огляду на це організаційні межі протидії економічній злочинності визначають, як саме організаційна структура контролюючих органів забезпечує виконання покладених на них завдань і функцій, наскільки врегульованими є взаємозв'язки між їх окремими структурними підрозділами, як прийняті на рівні окремих суб'єктів господарювання управлінські рішення забезпечують дотримання останніми вимог закону та підтримання ними конструктивної взаємодії з органами публічної влади.

Список використаних джерел:

1. Lijana B. How Much is Too Much? Regulatory Limits Versus Public Health Limits. *Food Protection Trends*. 2022. Pp. 410-412.
2. Census of Regulatory Restrictions // Mercatus Center: сайт. URL: <https://www.mercatus.org/research/research-papers/census-regulatory-restrictions>.
3. Santos F. M., Eisenhardt K. M. Organizational Boundaries and Theories of Organization. *Organization Science*. 2005. № 16 (5). Pp. 491-508.
4. The Organizational Boundaries and Environments // University of Guelph: сайт. URL: <https://books.lib.uoguelph.ca/mgmt1000/chapter/2-1-the-organizational-boundaries-and-environments/>.